

Выходитъ во Львовѣ ще Вторника, Четверга и Суботы (каждыи тиждень съвѣтъ) о 5-й год. поп. Литер. додатокъ къ книжкамъ найзнат. поэтическимъ" выходитъ по 2 печат. аркумъ каждаго 15-го и послѣднаго дня каждого мѣсяца. Редакція въ Администраціи подъ Ч. 44 улица Галицка. Рукописи засвѣтятся лишь на попередніе застороженіе. Оглашениіе принимаютъ по цѣнѣ 6 кр. бѣлью однократно, въ рублѣ. "Надобданіе" по 20 кр. а. в. Рекламація неопечатаній вѣльій бѣлью порта.

Предлату и иносарату принимаютъ: въ Львовѣ Администрація "Дѣла", въ Вѣдни Наазенштейн & Vogler, Wallischgasse 10; M. Dukes, Kiesengasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11; Kudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Наазенштейн & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Париже Agence Началъ. Въ Россіи Редакція "Кіевскому Старому" въ Кіевѣ, поштовой ярдѣ и "Газетѣ Боро" В. Ф. Зама въ Одесѣ Дерибасовская ул. д. Ради 9.

Просимо поспѣшити съ присылкою
предплаты и залегостей.

Болгарска депутація и новый кандидатъ на престолъ болгарскій.

Болгарска депутація вакончила вже свою мисию у Вѣдни и выбралася въ четверть вече- ромъ до Берлина. Депутація старалася ще пе- редъ тымъ поинформуватися у Вѣдни, чи буде въ Берлинѣ прината и въ той цѣлѣ бувъ членъ депутації Стоиловъ ще въ второкъ у нѣмецкого посла. Кн. Райсъ принялъ Стоилова дуже прихильно и заявивъ ему, що всѣ вѣ- сти, мовѣбы то въ Берлинѣ не хотѣли пріять- мити депутацію, суть неправдивій. Противно, въ Берлинѣ дуже рѣдь тому, що будуть мо- гли принати депутацію болгарскаго собранія, лише принять се — якъ само собою разумѣ- вѣ — не може бути офіційнимъ, а лише такимъ самимъ якъ у Вѣдни, т. е. приват- нымъ. Въ противномъ случаю мусѣвѣ-бы представляти депутацію турецкій посолъ. На- вѣть коли кн. Александръ бувъ въ Берлинѣ, домагався турецкій посолъ сего права. Поважъ кн. Бисмаркъ перебуває теперъ въ Фридрихс- руге, то депутацію буде пріятати гр. Гер- берть Бисмаркъ. Кажуть, що гр. Герберть не буде принимати цѣлою депутацію разомъ, а ли- ше кожного въ си членовъ окремо.

Депутація мала у Вѣдни — якъ теперъ показалось — ще и іншу мисию, якъ лиши- ту, щобъ разглантитися въ ситуації и вивѣ- дати становище державъ до справы болгарской; она мала такожъ вищукати нового кандидата на кніяза болгарскаго и найшла его въ особѣ кн. Фердинанда Кобургскаго. Кн. Фер- динандъ есть наймолодшимъ синомъ помер- шаго въ 1881 р. австрійскаго генерала кн. Ав- густа Кобургскаго и кніязинѣ Клементи- на Орланьской, дочки короля Людвіка Філіпа. Его старшій братъ, австрійскій генерал-майоръ кніязь Філіпъ, мужъ кніязинѣ Люзы Бельгійской, есть шуриномъ архікін. Рудольфа а его сестра, кніянія Кльо- тильда, есть женою архікін. Іосифа. Кн. Фер- динандъ есть такожъ посвояченый съ паную- чими родинами въ Англії, Италії, Португа- лії и Бразилії, и зачислился до одної изъ най- богатѣйшихъ родинъ кніязівскихъ. Кн. Фер- динандъ родився въ 1860 р., має теперъ отже 26 лѣтъ. Скінчивши "Teresinumъ" съ зна- менитымъ успѣхомъ, вступивъ бѣль въ австрій- скій службѣ войскової въ початку при кава- лерії а опселя при пѣхотѣ; теперъ есть бѣль офиціромъ при угорскихъ гонадахъ, а то да-того, що має индигенатъ угорскій. Треба такожъ и то вазначити, що кн. Фердинандъ есть чоловѣкомъ всесторонно образованымъ, ви- ше пять живыхъ взыходъ а его улюбленимъ занятіемъ поза службовыми есть орнитологія, ботаніка и огородництво. Въ якій способѣ вы- плила его кандидатура, доси ще точно не- вѣдѣтъ. Кажуть, що она вищла въ ініціа- тиви самої депутації, которая насампередъ за- думалася потайкомъ и зовсімъ въ-далека, чи кн. Фердинандъ пріимивѣ-бы депутацію у себе, а коли о тѣмъ забезпечилася, то виходила до замку кніязя въ Есенталь коло Дирнкругъ въ Австрії долѣшній и предложила ему канди- датуру. Кніязь принялъ депутацію, разумѣвъ, дуже сердечно, и сказавъ її, що бѣль прі- мивѣ-бы болгарску корону, коли бѣль его собра- віе выбрало въ Россіи признала сей выборъ за- коннымъ, а державы, що підписали угоду бер- линську, єго выбіръ потвѣрдили. Передъ тымъ мусить бѣль однакожъ мати позволеніе бѣль свого найвишшого владѣтеля, цѣсаря Францъ-Іосифа. Кажуть, що кн. Фердинандъ въ-разу не хотѣвъ вгодитися на свою кандидатуру, але до того має его наклонити архікін. Іосанъ. Заразъ по принятію депутації підхавъ отже

ДѢЛО

кніязь до бѣль Вел. цѣсаря, щобъ ему зложити рапортъ, а бѣль бувъ такожъ и у гр. Каль- нокого. Опселя ще виходила родина нарада, на котрой постановлено, щобъ кніязь принялъ кандидатуру. Зъ другої стороны вновъ доно- сять, що кандидатура кн. Кобургскаго есть кандидатура кн. Фердинандомъ. Тому однакожъ за- перечують рѣшучо вѣденській газеты и ка- жуть, що она вищла чисто лише въ ініціа- тиви самої депутації.

Депутація не мала припоручена анѣ бѣль собраний анѣ бѣль свого правительства перего- ворювати въ сїй справѣ съ кн. Фердинандомъ, але увагу би звернули на то приватній особы въ вільзововихъ круговъ россійскихъ. Кн. Фердинандъ бувъ именно въ часій коронації цара Александра III въ Москвѣ яко представ- витель свого дому и тутъ зробивъ знакомостъ съ особыми, котрій теперъ въ першої линії звернули увагу Болгаръ на него. О кандидатурахъ сїй пише "Pol. Согг.": "Можемо сконста- тувати, що кандидатура си вищла зовсімъ и вилючно лише въ ініціа- тиви болгарской депутації, которая перебуває у Вѣдни и поро- била кроки у кн. Кобургскаго, не повѣдомивши о своїмъ намѣренію нѣкимъ мѣродайно особы. Чи депутація мала доси мандатъ бѣль собра- віи або бѣль свого правительства, доси не вѣ- стно. Фактъ, що кн. Фердинандъ повѣдомивъ о тѣмъ цѣсаря, поясняє его становищемъ въ австрійскомъ войску. Само собою разумѣвъ, що середъ обставинъ, въ якихъ си кандидату- ра вищла, уважавъ кніязь потрѣбнимъ по- вѣдомити о тѣмъ опселя такожъ и гр. Каль- нокого. Тымчасомъ робійшася о сїмъ вѣсть, а публичне мнѣніе приняло кандидатуру кн. Кобургскаго симпатично. При тѣмъ всѣмъ не треба однакожъ спускати въ ока, що вѣденській кабінетъ такъ само не знатъ нѣчого о дотыч- ныхъ намѣреніяхъ болгарской депутації и си крокахъ, якъ и другій кабінетъ." Въ подобній способѣ высказується такожъ и "Fremdenblatt", органъ гр. Кальнокого, и каже, що ініціа- тиви до сеї кандидатури не дала нѣкя держава.

Депутація болгарска, забезпечивши съ кандидатурахъ кн. Фердинанда, повѣдомила о тѣмъ заразъ россійскаго посла кн. Лабанова и просила ѹго, щобъ бѣль донѣсъ о тѣмъ до Петербурга. Дня 16 с. м. має отже кн. Лабановъ сказати одному изъ членовъ депутації, що въ Петербурга не надбігла спеціальна ін- струкція и бѣль може лише то повторити, що Россія не прінастя законно анѣ регентія анѣ собранія. Кандидатуры кн. Кобургскаго не може бѣль приняти офиціально, бо о сколько бѣль знає, Россія не отступила бѣль кандидатури кн. Мінгрельского. Лабановъ має ще додати, що депутація одержить може въ Берлинѣ іншу вѣдомость. Іаке становище занила Россія до сеї кандидатури, показується въ органу россій- скаго министерства дѣлъ заграничныхъ. "Jou- rnal de St. Petersburg" пише именно: "Не можна брати на серію вѣсти, що депутація болгарска предложила кн. Кобургскому кандидатуру на престолъ болгарскій и що кніязь тую кандидатуру пріймавъ. Депутація не має права пред- кладати престолъ болгарскій и можна сумні- ватися, чи кто принявъ бѣль середъ тепе- рївніхъ обставинъ. Завѣрюванье, що канди- датура си не стрѣтить опозиції изъ сторони нѣ- якої державы, есть занадто авантурническое, що- бы надъ нимъ близше застновлятися."

Такъ отже стоить доси справа канди- датури кн. Кобургскаго; треба чекати, що скажуть на ѹю въ Берлинѣ и які будуть тамъ успѣхи болгарской депутації.

Внесеніе кн. Адама Сапѣги о науцѣ языка нѣмецкого.

Кніязь Адамъ Сапѣга виступивъ въ Соймѣ въ оборонѣ языка нѣмецкого въ школахъ серед- нихъ Галичини и вибѣль, щобъ та найвмоща-

власть законодательна краева, по маїю его вы- ключно компетентна рѣшати языковій справы въ Галичинѣ, застновилась надъ придуманьемъ тихъ средствъ, котрими можна-бы піднести знанье языка нѣмецкого у галицької молодежи школы.

Цѣ внесеніе тако поставлено въ Соймѣ, сему нѣкто не подивуєся, хто разъ въ жити має случайностъ провѣряти, о сколько молодѣжь, вишивши зъ середніхъ школъ а наїтъ по по- конченыхъ студіяхъ университетовъ, мало вѣ- дѣє языкомъ нѣмецкимъ. Межи давно молоде- жею зъ передъ 1870-ыхъ роковъ, а нынѣшною побираючою науку вилючно въ языцѣ польскому, на тѣмъ полі не дасться потягнуты въ найдаль- ша паралелі.

То однакожъ мусить кожного здивувати, що внесеніе о поштові наукі языка нѣмецкого въ школахъ нашихъ вишивши зъ усть кн. Адама Сапѣги. "Червоний кніль" мѣгъ поважитися по- плисти противъ патріотично-національної егрупъ польской, плекаючи такъ отварно гр. Голухов- скимъ и Яномъ Добжанськимъ, — отрубъ, котрій въ овбѣмъ часій мала на оцѣ ломити и зрывати волкі мости и кладки, що Галичину лучили съ нѣмецкою Австрією? Такъ однакъ сталося! "Чер- воний кніль" подбіє потребу засѣсти на ново до нѣмецкого Fiebel-а основнѣше, якъ доси бѣль 1867 року практиковано.

Якъ однакожъ мотивы були до того, не трудно бѣггадати. Кніязь Сапѣга признає, що до поставлення такого внесенія спонукала его практич- ній згляды и користі, які пливуть ізъ знання языка нѣмецкого. Внесеніемъ своимъ бажавъ-бы бѣль открыти краївї молодежи школы ширшу дорогу до вищихъ становищъ въ державѣ и ар- мії, а молодежь промисловї дати могуту ус- вершатися по за границями Галичини, именно въ Нѣмеччинѣ. Та обставина однакожъ не видається намъ бути одинокимъ и властивимъ мотивомъ. Побочъ того мотиву есть и другій, важнѣ- ший, политичного характеру. Рѣчъ тую пояснимо зараза.

Читателъ "Дѣла" пригадають собї, що въ тогороднїй Радѣ державнїй и въ делегаціяхъ ізъ сторони міністра війни якъ и членовъ лѣ- вицї появились жалі на підъупадокъ языка нѣ- мецкого въ поодинокихъ короннихъ краяхъ, и що вже тоги давалися чуті голосы о потребѣ на- правы того мінімого зла. Разомъ съ сїмъ поя- вилося навіть внесеніе по. Шаршидта, отре- мляче до того, щобъ въ цѣлой Долинавщій, будьто для скріплена ідеї державної, завести языкъ нѣмецкї яко т. зв. языкъ державний. Внесеніе по. Шаршидта бѣлоано до окремої комісії до мераторичного залагодженї и зъ от- таємъ мало вийти отповѣдне предложение, которое могло языковій права низродовъ не- нѣмецкихъ въ дочемъ укоротити.

У отрася велики очі. Такъ и тутъ.

Щобъ случайно Рада державна не відклада- до поправи наукі языка нѣмецкого въ Долинавщій, щобъ тимъ самимъ не нарушить компе- тенції Соймовъ краївихъ, нормувавшихъ до сї викладовий языкъ въ школахъ, для тихъ то привати піднімовъ кн. Сапѣга потребу взятимъ сїмъ Соймомъ за бѣль малій переворотъ въ школиницї въ користь языка нѣмецкого. Тимъ вищераджено Рада державна и Нѣмцамъ зъ лѣ- вицї вибіто оружье зъ рукъ. Наколи-бѣль теперъ въ Радѣ державнїй справу языка нѣмецкого на ново подніато, то вже кожного часу можна буде откладати, щобъ виши вибори въ рукахъ. Наколи-бѣль теперъ въ Радѣ державнїй справу языка нѣмецкого на ново подніато, то вже кожного часу можна буде откладати, щобъ виши вибори въ рукахъ.

Про поглядъ Русиновъ на цѣлу справу бу- ли-бы мы може теперъ и не загадували. Поглядъ той звѣтоти вѣмъ и навіть австріокому пра- вителству. Русини нѣкоти не хотѣли обмежи- тися китайскимъ муромъ бѣль культуры европе- ской и при нынѣшніхъ обставинахъ дбають ого дуже, щобъ въ рускїй гімназії молодежь учи- лася основно языка нѣмецкого и буда бѣгакъ опо- обна переходити чиленнѣше на університетъ вѣденській. Але до тон пригадки спонукає насъ сїмъ кніязь апострофомъ въ овой рѣчі въ Соймѣ, вверненою до Русиновъ. Мотивуючи внесеніе свое, казавъ кн. Сапѣга мѣжъ іншими сїдѣючими: "До однихъ (Русиновъ) хотіть я що звернутись, бо боюсь, щобъ мене зле не зрозуміли. Они борюто мїнъ о права свого языка, якъ мы колись, хоче ще такъ якъ мы далеко не дойшли. Они то суть дуже дразнливі на волкій голосъ въ квестії от- ношенія языка до языка. Не хочу, щобъ они въ мїнъ внесенію добавили якесъ желаве або якесь накликанвань до зреченія сї оватыхъ правъ свого языка. Наколи мене зле зрозуміли. Они борюто мїнъ о права свого языка, якъ мы колись, хоче ще такъ якъ мы далеко не дойшли. Они то суть дуже дразнливі на волкій голосъ въ квестії от-

ношенія языка до языка. Не хочу, щобъ они въ мїнъ внесенію добавили якесъ желаве або якесь накликанвань до зреченія сї оватыхъ правъ свого языка. Наколи мене зле зрозуміли. Они борюто мїнъ о права свого языка, якъ мы колись, хоче ще такъ якъ мы далеко не дойшли. Они то суть дуже дразнливі на волкій голосъ въ квестії от-

ношенія языка до языка. Не хочу, щобъ они въ мїнъ внесенію добавили якесъ желаве або якесь накликанвань до зреченія сї оватыхъ правъ свого языка. Наколи мене зле зрозуміли. Они борюто мїнъ о права свого языка, якъ мы колись, хоче ще такъ якъ мы далеко не дойшли. Они то суть дуже дразнливі на волкій голосъ въ квестії от-

ношенія языка до языка. Не хочу, щобъ они въ мїнъ внесенію добавили якесъ желаве або якесь накликанвань до зреченія сї оватыхъ правъ свого языка. Наколи мене зле зрозуміли. Они борюто мїнъ о права свого языка, якъ мы колись, хоче ще такъ якъ мы далеко не дойшли. Они то суть дуже дразнливі на волкій голосъ въ квестії от-

ношенія языка до языка. Не хочу, щобъ они въ мїнъ внесенію добавили якесъ желаве або якесь накликанвань до зреченія сї оватыхъ правъ свого языка. Наколи мене зле зрозуміли. Они борюто мїнъ о права свого языка, якъ мы колись, хоче ще такъ якъ мы далеко не дойшли. Они то суть дуже дразнливі на волкій голосъ въ квестії от-

ношенія языка до языка. Не хочу, щобъ они въ мїнъ внесенію добавили якесъ желаве або якесь накликан

давать имъ-ся науки ибо свободный для нихъ пра-
въ. Права каждого народа до языка суть Бого-
занѣй дадѣ. Най они борются о своихъ правахъ, а мы
(Полки) таѣй скажемъ имъ завѣтъ: „Только
и гошадъ!“ Надеждате (Русини, слухай!) до дер-
жавы, которой интересы мусимо узгладити, а про-
то старатсѧ заодно удержати гармонию между
интересами языка нашего (русского) и языка того,
къ которому мусимо порозумѣваться изъ той дер-
жавы.“

Князь Адамъ выступилъ тутъ не лишь ко-
ментаръ, ако и яко прокураторъ. Нашъ Русинъ вѣ-
зъ бѣзъ осознаніяъ отъ своего внесенія, —
такъ кольбы Русини коли-нибудь подносили
кракъ противъ языка вѣмѣцкаго въ загадѣ ибо
поправы его науки въ школахъ. Се больше якъ
смѣши! Тамъ имъ въ очахъ той конкордія, що
вотупаешь имъ за дамкомъ вѣмѣцкимъ, буди за-
едно „Schwarz-gelber-амъ“, а якъ до науки язы-
ка вѣмѣцкаго мы относились въ часѣ польщанія
шѣль нашихъ, о тойъ згадѣ мы вже выше.
Манторотна того не потребуно и звартко не
безъ певныхъ основъ на адресу самого-жъ князя.
Рѣзно-жъ не настъ можутъ дотыкать слова, будь-
то Русини на интересы красавъ не дивятся „чи-
нио“. А колько то разѣтъ накликавши мы вер-
ховодачу „hierarchi-ю професи-у“ до зимнаго
трактованія тыхъ интересовъ: до розвою школъ
на основахъ національныхъ, безъ шовинизму и
нездѣлыхъ экспериментовъ вынародовлюванія; до
помагоджения квестіи рускою въ дорозѣ мирѣ; до
спольскисъ працѣ на економічнѣй полії и т. д.? На
интересы краю и его бѣношнѣе до державы
мено и зимній и здоровій очи и настъ могли бы
мы тымъ очамъ служити вѣмъ, що колисъ отъ
сего державою хотѣли пѣти въ разрѣзъ. Такожъ
годъ намъ докорювати, будь-то мы въ борбѣ о
языковой права „бѣгасмо за далеко“. И таке об-
жалованіе отпираємо рѣшучо. Досыть тыхъ по-
дозрѣаній! Medice, суга тѣ іраши! — отъ яко
бѣношнѣй на мѣси. А въ другомъ стороны можемо
увѣрити князя Адама, що о нашихъ предотвѣ-
тѣній въ Соймѣ може бути спокойній. Они не
станутъ въ дорозѣ его внесенію и безъ ментор-
ства и безъ инізиації, бо знаютъ, о сколько въ
правъ народніхъ мають уотупити державу, пра-
котѣй стоять вѣро не бѣ вчера або колькохъ
дні.

выйдуть таѣъ языки „числа вѣр-сѣчнай“, мен-
ше бѣльше, що изъ одного паде.

Нынѣ мы тутъ коротко перѣдемо насамъ
передъ, якъ наша стана, такъ якъ дні течено-
стоить, якъ наша маѣтки и доходы, и все у
всѣмъ добро, — въ послѣ того, якъ наша вы-
датки, якъ въ нѣть користа, бѣки вѣдь наше
жити, якъ бы прѣбовати радити на него.

I.

Вѣхъ людей въ нашій краю Галичинѣ
— 5,965 300; въ тога Русинѣ 2,551 600. По-
лякъ мене-бѣльше такожъ только, кругло
2,600 000. Жидовъ кругло 700 000, а решта
Нѣмцѣвъ и іншага. Жидовъ отже въ настъ
11-5%, т. в. на кожуду сотку людей въ Гали-
чинѣ паде майже 12 жидовъ.

Поглянемо теперъ, якъ чого та вѣдь люде-
въ Галичинѣ жіють, якъ они подѣленій посла-
способивъ заробку. Подаю тутъ вѣмъ числа
въ цѣлому Галичинѣ, бо такъ они до купы за-
писуються въ рахунокъ. Галичини доси не по-
дѣлена на польску и руску, а властиво на ма-
зурску и руску, тожъ въ одинъ рахунокъ все
айде. Оно й нѣчо не вадить. Мы можемо спра-
ведливо на перевагу Полякѣвъ надъ настъ на-
рѣкати, але мазурекъ селяне, хлопы въ своїй
Мазуринѣ нѣчо намъ не винній, у нихъ одні
бѣда, що въ настъ, може ще горша, а ика
имъ рада, таika и настъ.

Въ нашій отже Галичинѣ найбѣльша
часть люд-ї жіє въ рѣдѣ, въ тои свити зем-
лици, бо 4,640 400, се значать мене-бѣльше
78 на 100, бѣльше якъ три четвертины вѣтъ.
Въ іншихъ краяхъ нашої австрійской державы
далеко мене-часть мешканції живе въ
землѣ: въ Чехії и пр. лишь мене-якъ по-
ловина робить коло землѣ (45%), въ Моравії
(53%) и Шлеску (50%), майже половина, а
въ Австрії настѣ мене-навѣть якъ третина
живиць, десида умирає 8—12. А дѣти тѣ
мрутъ тому, що нема ихъ чимъ доглядати. У
настъ тифусъ не виводиться въ краю, майже
три разы только мре въ настъ на тифусъ, що
въ іншихъ краяхъ Австрії (4 на 1000, десида
1—2), а тифусъ береса взычайно въ
голоду.

Слабость нашого народа видима изъ що-
рочного бранки, — все бѣльше харлаконъ, не-
здѣбныхъ, хотій чимъ-разъ мене-перебира-
ють при ассентерунку. Тутъ ще дадамъ, що
жиды у настъ бѣльше якъ два разы скорше
множатся, якъ Русини, видно, що имъ богато
лікше жити, якъ настъ.

Важнимъ свѣдѣцтвомъ богатства и силы
народа єсть стать его просвѣты, колько лю-
дей користа въ науки. Число учениковъ, що
ходять до школъ особливо вищихъ и серед-
ніихъ, показує заможність народа, бо бѣдній
не можуть удержувати дѣтей въ школахъ.
Показує далѣше колько творится интелигенції
у народа, — а интелигенції є дуже важною
для цѣлого народа, якъ лише она съ нимъ
держить и не цураєти его та его мовы, бо
черезъ щиро для народа интелигенцію подно-
сится цѣлый нардѣ. Дальше стать просвѣты
а особливо стать школъ іншихъ показує,
колько вже сама маса народа поступає, иако
єго значніе и вага іншихъ народами, и
колько вже въ тѣмъ народѣ въ силы, що
самому за себе стати и въ своїмъ жити собі
помогти, бо съ нарodomъ просвѣщеніемъ, кож-
дый мусить рахувати.

Мы Русини підъ зглідомъ просвѣты
стоимо дуже низко въ примѣреню до ін-
шихъ народовъ Австрії. До школъ найви-
шихъ ходило вѣтъ Русинѣ въ 1884 р.
ледви 453, т. в. ледви 1 на 6 000 душъ, коли
и. пр. у Полякѣвъ паде 1 на 1.700 душъ, у
Нѣмцѣвъ 1 на 1.200, а у Чехівъ 1 на 1.900
душъ; мы стоимо 4 або 5 разѣвъ горшче вѣтъ
іншихъ народовъ Австрії. То само и въ школахъ
середніихъ, гімназіяхъ и реальніихъ. До
школъ середніихъ ходило въ р. 1884 Руси-
нѣвъ 1840 т. в. 1 ученикъ на 1.500 душъ, коли у
Полякѣвъ паде 1 на 330, у Нѣмцѣвъ на 250, а у
Чехівъ на 270 душъ. А навѣть до найвищихъ
школъ народніхъ богато мене-у настъ ходить,
якъ въ іншихъ краяхъ. Правда, не конче й
добрѣ таї нашї народнї школы, особливо для
настъ Русинѣвъ, але все-таки можна въ нихъ
дечаго научитися, бодай письма, що въ по-
ставою всемъ науки. На 100 дѣтей, що по-
ходити до школъ народніхъ, у настъ въ Галичинѣ
ходити ходить ледви 58, коли въ Чехії ходи-
ти майже вѣтъ, бо 98, въ Моравѣ 95, въ Ти-
роли 93. А теперъ вовзмѣмъ ще то, що въ
мѣстахъ ходить богато дѣтей до школъ, що
вже не обовязаній, то селянськихъ дѣтей и
тыхъ 58 на 100 не буде, — а вже помінено
то, що у настъ по селахъ богато дѣтей отъ ли-
ше навѣть, що ходить до школы.

О рускихъ письмахъ, писаніи въ первій учи-
щихъ русокъ писаніи на будущу державу Рук-
у Львовѣ, подаю сакъ до відомості Сеймів
Выїду, що въ першевій часу, установ-
ивши въ 8. 7 організаційного статута державы
згідно зъ державнімъ привилії розпорядженіемъ
въ 19 цвітнѣ 1885 въ 1841 ба відому держав-
шкімъ руху, спеціальною окружною державою
въ Краковѣ въ Львовѣ, що всѣ, привезенії
публичніхъ позицій, союзниківъ, пасіокъ, пра-
ники въ т. в. можуть уживати въ настъ въ
двухъ языкахъ (по відмѣннѣ въ позиції) въ
трьохъ языкахъ (по відмѣннѣ въ позиції) въ
руսу) въ міру уживаніїхъ въ краю позиції.

Розпорядженію съ позиції розпорядженію
розворотити въ дальше, що не толькъ въ пози-
ції подана сторона въ одній въ згідності зъ
языкомъ вѣтвітіється въ тѣмъ самімъ языкомъ,
що такожъ писанія, походиць бѣ вѣтъ зъ
язычниківъ, котрій виїмлюються до представ-
тельствъ позицій, до громадъ въ общиць до-
мільнихъ громадъ сельськихъ въ другихъ кантоні-
вихъ відомостей въ тихъ сторонахъ, въ котріхъ
уживаються інші языки якъ відмѣнній, виготовлені-
вальсь такожъ въ дочірніхъ языци.

Коли-жъ мимо того не звокмотрено додъ це
стаций, комуникацій и т. д., положеніїхъ въ ру-
сіївъ чоти краю, папіосами, остереганіческими таїв-
тими въ т. в. трохъ языкахъ, писаніїхъ об-
мінівъ, що за-для великихъ контроў, іншіхъ въ-
магають новіве въ систематичній переведенії поз-
иції, що згідно въ кончи потрібну щодні въ
всіхъ галузяхъ публичною служби, можна лише
постепенно поступати въ менно пра вагодї бѣ-
зъ міру призначенихъ буджетомъ виїмківъ, въ
тѣмъ бѣльше, що ще богато кончи потрібніхъ
роботъ меліораційнихъ на галицькихъ згідні-
цахъ трансверзальнихъ вимагають свого пози-
ції, а вѣдь стоячі до розпорядженії зреди
громівъ мусить бути підъ цю ціль узяті.

На послідовній заявлюю, що дочірні уживанії
рускю написи на новімъ будущу державу руху
у Львовѣ вислано вже до тамошньої дирекції ру-
ху отповідній приказъ.

Відень, для 3 грудня 1886.

Президентъ: Чедикъ.

Кс. Валерій Калинка.

Посмертна згадка.

Дні 17 л. грудня упокоївся на заповід-
ному ко. Валерій Калинка, настоятель львівськихъ
Змартвихвостаній, въ 60 році житія.

Кс. Валерій Калинка родився 1826 р. въ
Краковѣ. Огець его бувъ судіємъ требувальнимъ
місіонеромъ. Молодий Валерій скончавъ такожъ сту-
дії правничі, що отдаєти карітѣ градичеві,
але скоро перешовъ до днієвниківъ въ 1851 р. —
трудився въ Краковѣ якъ сотрудникъ „Слуги“
и дописуватель до другихъ тогодішніхъ часоп-
исей польскихъ. Въ той фазі житія Валерій Ка-
линка належавъ — якъ констатує „Gazeta Narodowa“ —
до радикального революційного табору польського.

Въ 1851 р. В. Калинка виїхавъ до Парижа, тутъ повиннъ обовязокъ секретаря Чарторийського, і підъ єго виїмкою перетривавши въ консервативістами. Передъ крикомъ юнію ко. Калинка при боці генерала Змартвихвостаній, згідно зъ його ідеєю така, що въ первій мір черезъ
політичну згідність виїмківъ — въ його
згідності зъ змартвихвостанії. Яко Змартвихвостаній
ко. Калинка бувъ въ початку въ Адрианополі, стараючись провадити тамъ прошаганії революцій-
політичну міжъ болгарами, а потімъ вернувшись
въ Галичину, толькъ вже не до західної, зъ її
бувъ родомъ і де трудився до 1861 року, въ
до відомої і поселилося у кв. Чарторийського
Ярославі. Тутъ не толькъ въ богатій бібліотеці
трудився надъ історією польською, але і облу-
живъ папіни, якъ бы втагнуты въ Русинівъ
польською політичною акцію на будущу. Папіни
— інгеріатъ для рускю молоді — стави-
фактомъ въ початку бѣжучого десятиліття.
Русини бѣльше самого початку енергично протесту-
вали противъ інтернату, знаючи, якъ ціль єї
даної Змартвихвостанії і хто єто ко. Калинка —
чоловікъ на скрізь політику і агентомъ із-
відомої въ рясі монаха. Звітній бѣсіди о Калинкі, въ
помінніе цоо. Львівського въ Соймѣ противъ суб-
венції въ сумі 14.000 зр. на інтернат. Однакож
попільській бѣсідії зъ субвенції майже одногодіоно у-
чили субвенції Змартвихвостанії зъ країнської
фондівъ, бѣльшості польській въ Радахъ пози-
тивніхъ потворили стипендії для підопічнівъ інтер-
нату, а польські магнати, особливо-жо матрони і
польські ксендзи зъ Полінськими складами до-
новнюють решту потрібнихъ грошівъ на уде-
ржання інтернату. І зъ того, хто підіправивъ въ
циї папіни — циї папіни — циї папіни — циї папіни —

(Дальше буде.)

Новий успіхъ „Народної Рады“.

Выїду „Народної Рады“ у Львовѣ одер-
жавъ бѣльше ц. к. ген. Дирекція залізниць держав-
нъ слідуюче писмо:

До Выїду політичного товариства „На-
родна Рада“ у Львовѣ!

Въ отповіді на многоважану доносу, въ
котрій звертається увагу на отповідніе узгладженіє
руского языка при написахъ на стаціяхъ, осте-
рігаючи таблицахъ, оповіщеняхъ і дописахъ
ц. к. залізниць державнихъ въ отирахъ краю

загодомъ, що може трохи буде нудити; але-жъ якъ хочемо въ ладѣ розказати про ма-
стки та видачки, то конче треба сказати, колько
того є и що кому паде. Прошу однакъ ла-
сково уважати, а коли мої слабі сили добре-
вади, то въ тихъ рахунківъ та чиселъ може
вымѣркується щось цѣкавого, що придадеть
знати. Скажете може, бѣки то все можна зна-
ти? На то вѣмъ скажу, що у настъ, якъ и въ
каждомъ майже краю, ведеся урядова стати-
стика, то значить въ такій урядахъ якъ ц. к. цен-
тральна статистична комісія у Вѣдні для цѣ-
лоній держави, а бюро статистичне при Выїду
краевѣмъ у Львовѣ для Галичини, де записує
ється, що краї и держава и бѣки бере, на-
що видає, колько въ людей, колько людей ро-
диться и мре, якъ маѣтки въ краю, колько ро-
диться земля, колько и чого вираблюється въ
краю, и все таке інше, чого конче треба, аби
знати, якъ въ краю що дѣється, якъ єого богат-
ство и якъ сила; а таї уряды статистичні<br

Ко. Калинка мавъ повагу у Поляковъ не только яко агитаторъ полигічний, але и яко писатель. Численій письма его суть двоякі: політично-агітаційні и поважні историчні. Зъ історичныхъ его творовъ найславнѣйшій, хоч недокончений — „Sejm czteroletni“. Тутъ проявилася его велика здобностъ, глубока очітаностъ и гру долюбностъ.

По смерти ко. Калинки не обійшлося безъ манифестацій польськихъ. Маршалокъ краевый посвятилъ ему згадку въ Соймѣ, а на похоронѣ промовлялъ звітотати станчицъ гр. Станіславъ Тарновскій, ведаючи его яко политика, ученого и монаха. Въ цѣлому похоронѣ кромѣ архіепископії Моравскога, Ізаковача и ен. Пузини взвѣзъ такоже участъ митр. Сильвестръ съ капітулою. Бир. митрополитъ в крил. о. Петрушевича отправили похоронній обряды.

И такъ, не стало ко. Калинки на Пекарской улицѣ у Львовѣ, не стало одного спікуна Руси, отъ котрого спік Русланъ бѣглии відъпушувалася. Може бути, що яко чоловікъ и монахъ бувъ-бы вислуханіи просьби Русинівъ и полішивши ихъ въ спокію, але яко польський политикъ, и то политикъ цѣлымъ естеотвомъ своїмъ, не учинивъ того и отъ холодомъ резонувавъ Русинамъ, що бѣть властиво „спасає Русь“. Такі слова держи въ ушахъ кожного Русина, мовъ шкрабаніе по склѣ, але годѣ, — не наша була въ тѣмъ сила, не наша воля. Толькожь Русь не першого спікуна ко. Калинку перебула. На ко. Калинѣ и не вичерпались подобній спікуни, — але Богъ батько! Русь нинѣ вже не проаде!

Зъ судової салѣ.

(Жизнь убійця сельского господаря.) Въ Тудорковичахъ коло Підкаменя проживавъ західочний газда Іванъ Вецъ, о котрому говорило все село, що має зложеній гроші. Огь Вецъ купувавъ збіже Ханімъ Вурмъ, жіль въ Підкамені, котрый недавно отворивъ бувъ крамницю въ Тудорковичахъ, и въ потребу запожичався бѣть Вецъ такоже и гробши. Въ пятницю дні 26 жовтня 1883 р. вибушовъ Іванъ Вецъ около 8 години рано въ дому до Вурма, щоби упомінути съ овоя гроші. Вернувшись бѣть Вурма о год. 9 сївъ съ жінкою и дѣтми обѣдати, однакъ при обѣді почувся раптовно недобре, почавъ викидати зъ себе вію бѣду и жалуватись на болі въ жолудку. Вечеромъ, коли Іванови ставали щоразъ гробше, післала жінка по священику а на другій день рано по лѣкарю, котрый прибулавъ дуже скоро, не мігъ однакожу вѣчного помочи и бѣть скіячивъ на другій день вечеромъ жати. Під часъ недуга сповідавъ Вецъ, що Ханімъ Вурмъ почастувавъ его горбікою и закускою а єтакъ двома шклянками чаю, зъ котрьхъ одна була солодка а друга терика. Пра сповідавъ Вецъ парохови о. Ковшевачеви зовісімъ по-дробно, що въ пятницю 26 жовтня ходивъ до Вурма, щоби упомінути у него о звороті пожиченихъ ему 350 зр., на котрій не бравъ бѣть Вурма а єтакъ скріпту а єтакъ векслю умисно для того, щоби не розносилось по селу, що бѣть має гроши. Вурмъ принявъ его дуже чимно, обѣцявъ заплатити капіталъ и бѣточки и поставивъ передъ нимъ загаданий вищо трактаментъ. Здізнанье тое зложивъ Вецъ передъ священикомъ при повній присутності духа. По смерти Веца заряджено обдукцію его тѣла и викрито въ серединѣ доволі велику дозу аршенику. Вурма бѣдано до суду а передъ колькома дніама отбулася противъ нему головна розправа передъ карнимъ трибуналомъ судіївъ присягальнихъ у Львовѣ. Присяглі затвердили по півторетягодинній нарадѣ питанье поставлене що до злочинності убійства а трибуналъ засудивъ Вурма на кару на шабеници.

Соймъ краевый.

4. Засѣданіе Сойму зъ дні 17 грудня 1886.

Важнѣйшій зъ петцій насілий стѣдуючій: Богато петцій учителівъ о побольшаннѣ платнѣ; хлібове товариство „Агудась Ахімъ“ о запомогу; Видѣтъ товариство учителівъ школъ високихъ о запомогу на выдавництво часописи „Мізепіт“; обшарови двіброкій и громада въ Болшівичахъ о заведеніе тамъ суду повітового; Теодоръ Дембійтъ, студентъ академіи штуки красныхъ въ Монахію; черезъ пос. Поляковскій о запомогу на дальшее образованнѣ; громада Звіртъ жалуєса черезъ пос. Бережанскій на належеніе на ю заплати суми 643 зр. 2 кр. за реконструкцію дороги громадской; Павлинъ Біхоньска, властителька заведенія виховуючого въ Бережанахъ, о запомогу; громада Підкаменъ о заведеніе тамъ суду повітового; Рада школъ місцева въ Ігольниці о реорганізації школи тамъ-же; ігуменъ Бенедиктинській въ Переїмшилі о позичку 20.000 зр. на розширеннѣ школи тамъ-же; громада Журавно о установленьї тамъ-же уряду податкового; презентація поїтія стриїского черезъ пос. Охримовича о ухваленіе примусової асекурації будинківъ селянськихъ; Марія Ламтъ, вдова по польській журналістії и літературѣ, о запомогу; товариство ремісничне „Gwiazda“ у Львовѣ о запомогу; громада и комітетъ парафіяльний въ Скалѣ о продовженнѣ речини на сплату останку поїтія зъ 1882 р.

Пос. Глопинській інтерсплювавъ комисія правителственну, що стоїть на перешкоді введеню въ житъ фундації бл. и. Європиї Садовського на открытие школи и дому убогихъ Чортківъ. — Пос. Лягіге поставивъ внесеніе, що въ краевихъ школахъ робітничихъ; 2) що-

бы улекшивъ образованнѣ двохъ учителівъ рибаць черезъ наданнѣ имъ стипендій; 3) що поручити устроити стави въ Дублянахъ до потреби практичної годівлі риби. На тѣ цѣлі має Соймъ відкрити Видѣтъ краевому кредиту на 1887 р. въ висотѣ 2.000 зр. — Пос. Гросъ поставивъ внесеніе: Соймъ поручає Видѣтъ краевому, щоби въ цѣлі скорого введення въ житъ відьмі краю законівъ о комісії грунтівъ, діленю грунтівъ спільніхъ и о цицію лѣбоївъ въ чужихъ грунтівъ, поробивъ дальший кроки и щоби потребній для дальшего розвитку сені справи внесеніе предложивъ Соймови на найближній сесії.

Зъ порядку дневного наступило: перше читанье предложенія правителственнаго о відзнакахъ службовихъ сторожа культури краевої. Предложеніе бѣть відослано до комісії громадской; перше читанье внесенія пос. Волод. Козебродскаго ѿ проектомъ о зарядѣ громадскихъ касъ позичко-выхъ. Пос. Козебродскій мотивувавъ свое внесеніе и доказувавъ на многихъ прикладахъ, що дотеперішнє веденіе громадскихъ касъ позичко-выхъ есть дуже зло. Бесѣдникъ каже и. пр., що въ поїтії ярославському єсть 68 касъ съ сумою около 80.000 зр. Въ одной зъ тихъ касъ не ходить довіжники вже черезъ 11 лѣтъ довгу платити. Іша каса обертає сумою 3.800 зр., а єзъ позички залигаються бѣть 1876 р. Въ 1884 р. поста-вивъ бувъ пос. Генр. Водзицкій внесеніе, щоби Видѣтъ поїтіїв обійтися зарядомъ громадскихъ касъ позичко-выхъ. Проектъ бѣть відослано 72 Радамъ поїтіовимъ до висказанняї своїхъ гадокъ о нїмъ. На 72 поїтіїв Краковъ и Біла не мають зовсімъ громадскихъ касъ позичко-выхъ; зъ прочихъ 9 не предложили жадного спрощення, 4 поїтіїв бѣль відповіли нелюдо, 22 висказали проти пос. Водзицкого. Здѣ вісѣхъ спрощеній показувавъ, що въ громадскихъ касахъ панує веладь. Позѣтъ Мостицка радить, щоби закрити каси позичко-вихъ. Самбѣръ хоче іхъ такоже закривати; одна Рава каже, що чи добре чи зло, наї буде такъ, якъ єсть. Бесѣдникъ каже дальше, що проектованій люстраторы не можуть нїчого и що треба вернута до внесенія пос. Водзицкого и бѣль отновляє сїмъ ѿ внесенії. Внесеніе се відослано до комісії громадской. — Зъ порядку дневного наступило обіслия перше читанье внесенія пос. Стан. Баденіого о надзорѣ школънімъ и о округахъ школъніхъ. Пос. Бадені мотивувавъ свое внесеніе такъ: Правителство домагалося вже два разы (1868 и 1869), щоби округи школъні були зроблені съ округами поїтіовими. Соймъ не зробивъ тогого, бо думавъ тимъ скріпти автономії. Але тоді було менше школъні и такоже була надія, що інспекторы зможуть по довшої практицѣ лѣбоївъ повѣсти дѣло. Практика висказала однакоже інакше. Інспектори взяли на себе цѣлій тягар адміністрації школъні, а тепер і найліпши зъ нихъ не можуть дати собї ради. На то вовѣ єсть лише одна рада: зменшити округи школъні а збільшити число інспекторівъ. Бесѣдникъ поробивъ дальше нашъ надзорѣ школъні съ надзоромъ въ другихъ краяхъ і каже такъ: Въ Австрії припадає одинъ інспекторъ на 56 школъ, 5.500 дѣтей, и на 865 кілометрівъ, а въ Галичинѣ на 85 школъ, 19.000 дѣтей и на 2.121 кілометрівъ. На Буковинѣ єсть лише 11 народныхъ школъ бѣль якъ въ поїтії золочівському и єсть въ інспекторівъ а о-кругъ золочівські має лише одного. Въ цѣлій Австрії суть округи школъні въ тихъ мѣстахъ, де суть отарства а въ Старій павѣтъ воюю тимъ, де суть суды поїтіові. Бесѣдникъ не жадає, щоби въ кождомъ окрузѣ школъні було одинъ інспекторъ для того, щоби не було занадто великихъ коштівъ. При сїй случаїноти висказує єще пос. Бадені, що въ Австрії припадає 9 зр. коштівъ надзору на одну школу, а въ Галичинѣ на одну школу лише 6 зр. Внесеніе пос. Баденіого передано комісії школъні. — По-

довітію пос. калуского бѣль мосту на рѣцѣ Сѣвцѣ; обшарови двіброкому въ Войниловѣ бѣль мосту на рѣцѣ Сѣвцѣ; обшарови двіброкому въ Бабинѣ пос. калуского бѣль перевозу на рѣцѣ Ломниці; обшарови двіброкому въ Подмихайлові пос. калуского бѣль перевозу на рѣцѣ Ломниці; обшарови двіброкому въ Маріямполі бѣль перевозу на Днѣпрѣ.

По скіччуно порядку дневного вгадавъ ще маршалокъ краевый номерного Зміргвыхъ таціа ко. Калинку и поїтіймъ палату о дні єго похорону. По томъ закрыто засѣданіе а слѣдомъ засѣданіе назначено на понеділокъ дні 20 л. с. м.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Зъ соймовъ красныхъ.) Зъ поїтіїв многихъ справъ, які тепер розбираються въ по-одинокихъ обімахъ краевихъ, звернувъ на себе найбільшу увагу проектъ нового закона школъніго въ Тиролі, разъ для того, що въ сїмъ краю ведеся вѣчно борба о школу мѣжъ властю церквию а сївскою, а потому въ для того, що ходить тутъ о заведенії т. зв. школъ зъ потребою, котрій можуть бути обов'язуваній людьми безъ квалифікації учительської. Проектъ єго закона заповіло правителство вже на першому засѣданію и бѣль єсть въ короткості обідуючий: Мѣсце въ Раду школъні мають складати католицькій священики и члени громади; Раду школъні окружну творятъ підъ предсѣдателемъ старости поїтіового інспектора краевого, представитель католицької церкви, одинъ фаховий учителъ відъ членівъ назначує Видѣтъ краевий. Рада школъні краю має складати зъ намѣстника, таразъ членівъ Видѣту краевого и таразъ като лицькіхъ священиківъ по одному зъ кождомъ епархії. Всѣ школъній власті можуть ще крімъ того прибрати собї въ спрощахъ віроісповѣдніхъ окремихъ дорадниківъ дотичнихъ віроісповѣдань. Школы дѣляться на сїогемізованій и т. зв. школы зъ потребою. Служба церквию може бути сполучена съ посадою учительською. — Въ сїймъ школъній і краинському въ кругахъ російськихъ за новий доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кождомъ хвилі можуть прійти до управи представитель скрайного радикализму. — „Прав. Вѣстникъ“ оголосивъ статю, походачу бѣль російского правителства, въ котрій описано що таразъ царя єсть того рода, що можна незадовігло сподіватися змѣнъ престола. — Криза кабінету французского викликана въ кругахъ російськихъ якъ доносять бюро Райтера — дуже прікро враженіе и прічинило до того, що таразъ прітихъ охота до союза съ Францією. Змѣна кабінету въ Парижі уважається въ кругахъ російськихъ за новый доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кождомъ хвилі можуть прійти до управи представитель скрайного радикализму. — „Прав. Вѣстникъ“ оголосивъ статю, походачу бѣль російского правителства, въ котрій описано що таразъ царя єсть того рода, що можна незадовігло сподіватися змѣнъ престола. — Криза кабінету французского викликана въ кругахъ російськихъ за новый доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кождомъ хвилі можуть прійти до управи представитель скрайного радикализму. — „Прав. Вѣстникъ“ оголосивъ статю, походачу бѣль російского правителства, въ котрій описано що таразъ царя єсть того рода, що можна незадовігло сподіватися змѣнъ престола. — Криза кабінету французского викликана въ кругахъ російськихъ за новый доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кождомъ хвилі можуть прійти до управи представитель скрайного радикализму. — „Прав. Вѣстникъ“ оголосивъ статю, походачу бѣль російского правителства, въ котрій описано що таразъ царя єсть того рода, що можна незадовігло сподіватися змѣнъ престола. — Криза кабінету французского викликана въ кругахъ російськихъ за новый доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кождомъ хвилі можуть прійти до управи представитель скрайного радикализму. — „Прав. Вѣстникъ“ оголосивъ статю, походачу бѣль російского правителства, въ котрій описано що таразъ царя єсть того рода, що можна незадовігло сподіватися змѣнъ престола. — Криза кабінету французского викликана въ кругахъ російськихъ за новый доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кождомъ хвилі можуть прійти до управи представитель скрайного радикализму. — „Прав. Вѣстникъ“ оголосивъ статю, походачу бѣль російского правителства, въ котрій описано що таразъ царя єсть того рода, що можна незадовігло сподіватися змѣнъ престола. — Криза кабінету французского викликана въ кругахъ російськихъ за новый доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кождомъ хвилі можуть прійти до управи представитель скрайного радикализму. — „Прав. Вѣстникъ“ оголосивъ статю, походачу бѣль російского правителства, въ котрій описано що таразъ царя єсть того рода, що можна незадовігло сподіватися змѣнъ престола. — Криза кабінету французского викликана въ кругахъ російськихъ за новый доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кождомъ хвилі можуть прійти до управи представитель скрайного радикализму. — „Прав. Вѣстникъ“ оголосивъ статю, походачу бѣль російского правителства, въ котрій описано що таразъ царя єсть того рода, що можна незадовігло сподіватися змѣнъ престола. — Криза кабінету французского викликана въ кругахъ російськихъ за новый доказъ, що въ виду беззастанінъхъ переворотівъ въ Франції єсть неможливе тривале порозуміннѣ отъ республікою, въ котрій кож

Вѣсти зъ Епархії Перемышльской.

Душнастрирскій посады одержали оо. Конот. Павловскій завѣдательство Боленович, дек. московскій; Юл. Гумецкій, новопост. преосвящерт. самост. сотрудицтво въ Далівѣ, дек. дрогобицкаго.

Какон. институцію на пар. Конюшки кородовскій, дек. комарнинскаго, одержавъ о. Іосифъ Козакевичъ, таможній завѣдатель.

До какон. институціи завѣдавъ оо. Іосифъ Липинскій на Мишеву, дек. добромильскаго; Емилъ Власевичъ на Гребенне, дек. потелицкаго.

Еп. Консисторія воглавила до президиц. ц. к. намѣстництва о каноничну институцію о. Ант. Дыгдаевича на пар. Поляничъ, дек. порохницкаго.

ПОСМЕРТНЫЙ ВѢСТИ.

† Осипъ Яновичъ, властитель реальности въ Гоманѣ, добрый рускій патріот и неутомимый дѣятель середь громады, умеръ въ 36 роцѣ жизни. Вѣчна Ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— Степъ Херсонський, беллетристичный сбірникъ. Херсонъ. 1886. О тѣмъ альманаху читаємо въ Одескій Вѣтніку: „Сей зборникъ одержали мы сими днами въ Петербурга, да онъ печатався. На вѣтъ се въдаває даже чюте, отъ прегарныхъ великихъ письмомъ, мѣстить въ себѣ до 25 аркушій друку. Назва „беллетристичный“ не отпіваетъ зборникови, бо въ нѣмъ мѣстятся такожь статтіи, котріе не належать до отдельу белетристикѣ, и. пр. „Область начального въ земокѣ отвѣтствѣ“ Русова, „Семейно-масткій отвѣтстви креостильского населенія Елисаветградскаго уѣзда“ Марія Ганенковой, и др. Назва „литературного“ зборника буда бы отповѣднѣшю. Переглядаючи имена авторовъ статей въ зборнику, отрѣчаемо кроме звѣтныхъ уже писателей Мордовцева, Дайровъ Чайки, Левицкого и Каренка, колька новыхъ именъ: Маркевичъ Олена и Дмитро, Бравнеръ, Тулубъ, Печуковецъ ище два, три новыя имена. То доказує, что провинциональная литература у насъ на полууди зовѣтъ не безжизненна, коли она выкликує до дѣльности все новыя и новыя таланты. Особливо радуетъ наше появление четырехъ маленькихъ оповѣданій Дмитрія Маркевича, прошыхъ, реальныхъ, артистичныхъ.“

— Господара и Промышленника ч. 10 въ 1 грудня о. р. мѣститъ въ себѣ сїдуючу артикулу: Сполученными силами. Еще разъ о господарской варости муки костяной, дра Іосифа Олеськова. Выплють телять на Покутю. Слѣпота у коней. Телѣта въ стайнѣ. Дещо про Комарнинскихъ оѣярникій. Якъ вимаєасъ часть, въ котрѣмъ рубасъ дерево, на его трамбѣ. Вѣти господарки, торговельныи и промышловій. Пытани и отповѣди. Ціи товари и іншихъ продуктѣвъ у Вѣдни. Курсъ збожжя.

(О.) Рускій театръ. На бенефісъ п. п. Баберови чево отграбано въ суботу дні 11 о. и. „Назара Стодоли“ Т. Шевченко въ коміч. оперету М. Кроціви. „Пошились въ дурнѣ“ (перший разъ). „Назара Стодоли“ отграбано не безъ хабъ. П. Стѣфуракъ (Гнатъ Карпъ) въ 2 гомі актѣ въ оценкахъ съ горѣвкою надто шаржувавъ; п. Підѣвоцкій не має отповѣдного голосу до кобзарской пісні „Замовкіи торбаны“; п. Осиповичеви законче слово могло будо пойти гладше, а хоръ колядниківъ въ 1 актѣ вимаєасъ слабо. На высотѣ своеи задачи державъ лише: бенефісантка, п-ї Осиповичеви, п. Гриневецкій и п. Баберовичъ. „Пошились въ дурнѣ“ здобули себѣ бѣ разу право горожанства на нашѣ оценки. Соть се весела народна штука, написана авторомъ артистомъ, котрый знающъ добре оцену и еи вимоги, убравъ промысл и безирепетиціональный предметъ въ приваду форму драматичну, переплѣтъ еи дуже гарячими, на тѣхъ українскихъ народныхъ мотивахъ уложенными спѣвами комичными и займаючими диалогами, и такъ створивъ цѣлостъ отповѣдаочу задачи комичноги опереты. Змѣстъ опереты такій: Максима Кукса, мелника (п. Гриневецкій) и Стѣчаша Драки, коваля (п. Стѣчинський), добрыхъ приятелей та сѹѣдѣвъ надѣлила судьба рознородныхъ благодатими, але въ додатку до нихъ ущасливила першого пятьма а другого ажъ сесюю дониками. Зѣ-бтсъ и вся журба у коваля и мелника; бѣдаки за бѣдаками за женаками, а ту ажъ дай Боже такихъ, якіхъ бы хотіли, т. е. богатыхъ та поважніихъ людей. Виравѣ суть у нихъ помощники: при мынѣ Антонъ (п. Яновичъ) а при кузни Василь (п. Клѣшевскій), молодай та роботич паробки, але у старыхъ не то луки, щобъ отдавати свои доники за бѣдаками, таише, що знакомий ихъ товаришъ зъ города обіцавъ приносити имъ до найстаршихъ дочокъ: ковалевою Горини (п-ї Вишневска) и мелникову Оришку (п-ї Клѣшевска) городинокъ богатыхъ женаковъ. Та молодими про те вѣдаки, они любляють широ: Антонъ зъ Оришкою а Василь зъ Горини и придумують способы, щобъ коли не прямо такъ хочь викрутати дочокъ до дѣлъ. И отъ оба паробки берутся на хитроцѣ. Підмовляють свого давнаго товариша івара Сакакуні (п. Підѣвоцкій), щобъ допомогъ имъ; себѣ годится на то въ приваду івараковъ и ковалеви имъ самимъ написаніи листы іѣбъ-то бѣхъ изъ городинского друга, въ которыхъ таї же обіцавъ кождому зъ нихъ завтра предложить городинскому жениху до найстаршихъ дочокъ, готового хочь-бы таки зарязъ подъ вѣнецъ. На радищахъ читають отой листы мелника, ковалеви таїхъ бѣхъ себѣ и кождый зъ завтра городинского панчика въ радіе вже напе-

редъ звистю сѹѣда и его семье. Та ще городинский другъ пише про сего жениха дивовижній рѣчи: бѣхъ богатый, паничъ хочь куды, та куменій трохи, любати иногдѣ перебратиа въ бѣду одежину та удавати бѣдного бурлака, тожъ бережѧтъ — іаше — щобъ бѣ разу побѣзали та пронохали того іашка. Батьки, скажено, радуютъ; кождый зъ нихъ тайкомъ бѣ другого іде замовляти у овіянщника на завтра вѣчанье, а хитрый писарь, щобъ довершилъ чудо, опрошуетъ на завтра до коваля и до мелника хмари гостей на вѣчанье. Тымчасомъ паробки Антонъ та Василь вънаходять чоловѣка, якъ разъ похожого на обѣцаного городинского жениха, — єсть нимъ захожій бурлакъ Ничипоръ (п. Стѣфуракъ), чоловѣкъ круглый та суковатый а при тѣмъ вельми хитрый. Молодай упросили его отблагата ролю обѣцаного жениха зъ города и дній побѣднимась сего. Та тутъ и выходять на верхъ писареві хитроцѣ, показуяша, що двѣ дѣвчины єуть одинъ женихъ, оба батьки тягнутъ его кождый у своїхъ бѣкъ, трохи не розбрнуть, а бѣхъ погравшиа съ ними, отрѣзує въ кобиці, що ось то бѣ — жонатый! А тутъ и церкви уже бѣгнена и музки вже прїшли, и гостей поївши. Не буде вѣчання — то батьки покрываютъ на вѣкъ соромомъ. Въ той отже крайности благословляти овоні дочки стаги підъ вѣнецъ съ паробками Антономъ та Василемъ. — Предметъ сей розложивъ авторъ на двѣ бѣки а три бѣтолони. Найгарнѣша зъ нихъ перша, отзначаючи незвичайною живоюю акцію, дотеніми діалогами и даже красными спѣвами. Бесѣда хмари гарна, ідерна и дотепна. Авторъ не розвѣкає разговоромъ мѣжъ дѣвчими лицами, таїхъ и цѣлою штучкою олухасою съ великомъ занѣтіемъ и интересомъ. Авторъ веселить публикі гумористичною бесѣдою, выгадками та жартами, властивими вдача українскому народу, а не уживає до поддержуванія owni штуки сценъ. Хотай въ штуцѣ нема глубшої гадки, удержаною она якъ комична оперета безшеречно довго на нашої сценѣ. Що-до гри, то можемо зовѣтъ овіято привлекти до заслуженыхъ оплесокъ публики и наше позне признанье. Всѣ артисты и артистки грали даже добре. Пп. Гриневецкій и Стѣчинський сотворили скончаній танцъ, двѣ пары молодильи держались живо и спѣвали гарно. Дуже милою Горини була п-ї Вишневска; п. Яновичъ гравъ такъ гарно, якъ може донише її коли, а п. Клѣшевскій не оставъ по заду за овоніми товарищами. Вѣбони треба піднести такожь и даже гарну гру п-ї Стѣфуракъ и Підѣвоцкій, котрій підъ кождымъ взглядомъ причиняючи до гарного заокруглення цѣлості. Майже всѣ спѣви музыки були повтореній. — Въ 1 актѣ „Назаръ Стодоли“ піднєвела рускій академік п-ї Баберовачеві великий лавровий вѣнецъ зъ синою жовтою лентою и отповѣдною напискою въ колѣкъ дуже гарніхъ букетоў.

Вѣторокове представленье підъ взглядомъ артистичнімъ не можемо зачинити до удачныхъ. Зъ трохъ короткіхъ штучикъ отграбано лише „Лахій день“ съ житіемъ и підъ кождымъ зглаждомъ удачно. Не повелась же гра въ обохъ на оценѣ нашого театру звѣтныхъ штукахъ: „Панъ Бенетъ“ Фредра въ оперетцѣ „Школляр на мандробѣцѣ“. Въ першій штуцѣ артисти єуть вимінко п-ї Баберовачеви не знали овоніхъ роль та штуки, переведена стихомъ, выговорена була по большої часті прозою и вимаєасъ блѣдо, безъ ефекту. Оперетку „Школляр на мандробѣцѣ“ бачили мы вже только раза двѣ. На висотѣ своеи задачи державъ лише: бенефісантка, п-ї Осиповичеви, п. Гриневецкій и п. Баберовичъ. „Пошились въ дурнѣ“ здобули себѣ бѣ разу право горожанства на нашѣ оценки. Соть се весела народна штука, написана авторомъ артистомъ, котрый знающъ добре оцену и еи вимоги, убравъ промысл и безирепетиціональный предметъ въ приваду форму драматичну, переплѣтъ еи дуже гарячими, на тѣхъ українскихъ народныхъ мотивахъ уложенными спѣвами комичными и займаючими диалогами, и такъ створивъ цѣлостъ отповѣдаочу задачи комичноги опереты. Змѣстъ опереты такій: Максима Кукса, мелника (п. Гриневецкій) и Стѣчаша Драки, коваля (п. Стѣчинський), добрыхъ приятелей та сѹѣдѣвъ надѣлила судьба рознородныхъ благодатими, але въ додатку до нихъ ущасливила першого пятьма а другого ажъ сесюю дониками. Зѣ-бтсъ и вся журба у ковалю и мелникомъ; бѣдаки за бѣдаками за женаками, а ту ажъ дай Боже такихъ, якіхъ бы хотіли, т. е. богатыхъ та поважніихъ людей. Виравѣ суть у нихъ помощники: при мынѣ Антонъ (п. Яновичъ) а при кузни Василь (п. Клѣшевскій), молодай та роботич паробки, але у старыхъ не то луки, щобъ отдавати свои доники за бѣдаками, таише, що знакомий ихъ товаришъ зъ города обіцавъ приносити имъ до найстаршихъ дочокъ: ковалевою Горини (п-ї Вишневска) и мелникову Оришку (п-ї Клѣшевска) городинокъ богатыхъ женаковъ. Та молодими про те вѣдаки, они любляють широ: Антонъ зъ Оришкою а Василь зъ Горини и придумують способы, щобъ коли не прямо такъ хочь викрутати дочокъ до дѣлъ. И отъ оба паробки берутся на хитроцѣ. Підмовляють свого давнаго товариша івара Сакакуні (п. Підѣвоцкій), щобъ допомогъ имъ; себѣ годится на то въ приваду івараковъ и ковалеви имъ самимъ написаніи листы іѣбъ-то бѣхъ изъ городинского друга, въ которыхъ таї же обіцавъ кождому зъ нихъ завтра предложить городинскому жениху до найстаршихъ дочокъ, готового хочь-бы таки зарязъ подъ вѣнецъ. На радищахъ читають отой листы мелника, ковалеви таїхъ бѣхъ себѣ и кождый зъ завтра городинского панчика въ радіе вже напе-

Послѣдній вѣсти.

Нинѣ отчитано въ Соймѣ таке внесенье: Зваживши, що на півторети мільйона Руспіївъ въ Галичинѣ єуть только одна гімназія руска и що около півтора тисяча рускихъ молодежі мусить побирати науку въ гімназіяхъ польськихъ або івніецкихъ, —

Выс. Соймъ зволить ухвалити:

1) Взыває ся ц. к. рідъ, щобъ заложивъ въ Перемышль гімназію съ рускимъ языкомъ викладовимъ;

2) поручається Видѣлови краевому, щобъ розслідивъ и Выс. Соймови на найближшій сесії предложивъ, аби въ Станиславовѣ, Строму, Коломиї, Тернополі, Бережанахъ, Золочевѣ або евентуально въ іншихъ мѣстахъ заложений були будто окремі гімназії будто стали рівнорядні класи съ рускимъ языкомъ викладовимъ.

У Львовѣ дні 17-го грудня 1886.

Юліанъ Романчукъ, внескодавець, Сильвестр Сембраторовичъ. Іоанъ Ступницкій. Юліанъ Пелешъ. Бережницкій. Качада. Лінинський. Свічинський. Мандичевскій. Ковальський. Білинський. Антоневичъ. Охримовичъ. Кашевко. Сингалевичъ. Меруновичъ.

Переписка Редакціи и Администрації.

Вл. А. Г. у Львовѣ. Съ газетою „Гавъ-гавъ!“ мы о сколько можна, не вдаємося въ полемику. Коли-бѣ хотѣть кожду еи ложь проіструвати, то забрали-бы намъ непотрѣбо богато мѣсца, читали-ми полемику мірзались бы, а органови „Гавъ-гавъ!“ робили бы велику честь.. Чи поо. Мазаракій залишив бувъ землякъ п. Яковъ Хомікъ, осіїшій недавно въ Бережанахъ. Неодинъ уже разъ та въ часописахъ похваливъ згадки про того артиста. Та въ мы заідуючи згадку можемо подати, бо на юю и заслужуи собї солидно та совітностю въ дешевою прадкою. Отдаючи симъ прилюдну податку п. Хомікovi, поручаемо его вѣмъ оо. Духовнимъ и ч. Братствамъ церковнымъ яко артиста, котрый въ своїмъ званю воякимъ вимогамъ відовоїти въ сїї.

Коцюбинець дні 10 грудня 1886.

Филиппъ Голіннатъ, приходникъ; Михаїлъ Душницкій и Яковъ Білинський, провізоры; Іванъ Хоптовый, начальникъ громады.

Надоблане.

За всѣхъ рѣчей єуть красный и точный годинникъ на північній півдній подарункомъ на Різдво. Ось може гривати и цѣлій вѣкъ, має завісіглы вартостъ и сподугас похідно съ красными. Поручамо отже особливѣй увагу нашихъ читателей годинникъ ремонтированій славновъ на весь світъ и преміованій на найбліжчихъ виставахъ всесвітніхъ першою премію фабрики акціонерного товариства Cokling въ Бернінгемѣ, котрой висерта въ виїжджімъ членомъ помѣщасмо. Просимо при замовленні подати, що читателі вимічтъ висерта въ нашій часописі.

Аптека РУКЕРА во Львовѣ

поручас 1563 252—?

Зѣлье Зебургера якъ певне средство на катаръ, кашель и хрипку. Цѣна однїи пачки 20 кр. За опакованье и посылку почтою числится 10 кр.

Ц. К. управ. галиц. акційний

БАНКЪ ГІПТОЧНЫЙ

продажа по курсѣ дневномъ

5% Листы Гіпотечній

1678 47—? якъ такожъ

5% Преміованій листы Гіпотечній

Поручення зъ провинції виконує бѣвортною почтою безъ провізії.

Закладаюся

за всіку ціну, що жаденъ въ монхъ конкурентъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцівъ зъ матерії краївыхъ и за-граничнихъ тканинъ дешево, як

